

MUNI
CJVV

Osmý týden

Czech for Foreign MU Staff: Beginners 1

Eighth week

MUNI
CJV

Jak se dnes máte?

MUNI
CJV

Lekce 3: Jídlo a pití

Lesson 3: Food and drinks

Jaké jídlo a pití v češtině znáte?

What kind of food and drinks do you know in Czech?

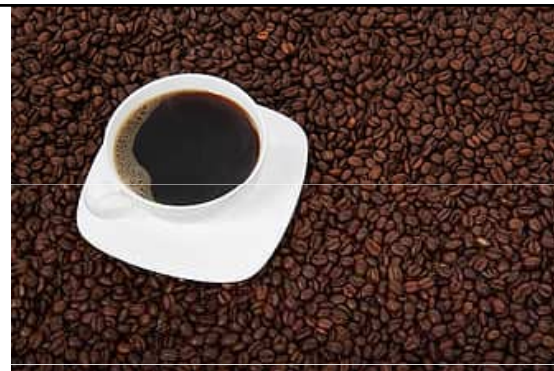
Učebnice str. 22/1, 2

HRANOLKY (PL.)

ČOKOLÁDOVÁ
ZMRZLINA

ČERNÁ KÁVA

ČESNEKOVÁ (GARLIC)
POLÉVKA

ZELENINOVÝ
SALÁT

VEPŘOVÉ
MASO (PORK)

BÍLÉ (A ČERVENÉ) VÍNO

POMERANČOVÝ
DŽUS

22/ 3 Čtěte (read) a doplňte jídlo
(fill in the food from ex. 2)

22/4 [AUDIO](#)

22/5 [AUDIO](#)

74/6

MAĎARSKÝ (Hungarian) GULÁŠ

DORT

ŠOPSKÝ SALÁT
SMAŽENÝ (FRIED) ŘÍZEK

M U N I
C J V

Nominativ singuláru

Nominative singular

Učebnice str. 23/7

Nominative = subject, **KDO? CO?**; verb TO BE

Kdo je to? To je **Tom**.

Co je to? To je **kniha**.

Petr nemluví česky. *WHO does not speak czech?* → Petr is subject.

Kde je **Banka**?

Banka je daleko. *WHAT is far?* → Banka is subject.

Kolik (korun) stojí **zmrzlina**? → **Zmrzlina** stojí 25 korun. (subject)

	THE	ONE	Ý ADJECTIVE	Í ADJECTIVE	NOUNS
Maskulinum animate	ten	jeden	dobrý	kvalitní	Losos (salmon) Kapr (carp), muž
Maskulinum inanimate	ten	jeden	dobrý	kvalitní	Čaj, guláš, řízek
Femininum	ta	jedna	dobrá	kvalitní	Káva, rýže (rice), kolegyně
Neutrum	to	jedno	dobré	kvalitní	letišťe, zelí (cabbage), víno

What is alive?

MASKULINUM ANIMATE

- „things“ and creatures that look like people, have human form (sněhulák = a snowman, anděl = an angel, upír = a vampire)
- creatures that have animal form (vlkodlak = a werewolf, jednorožec = an unicorn)
- people
- animals (NOTE → **Baby animals ARE ALWAYS neutrum** → štěně = a puppy, **kotě** = a kitten, **hříbě** = a foal, **slůně** = a baby elephant)

If PLANTS are masculine, they are INANIMATE (even though plants are alive).

ATYPICAL ENDINGS

Maskulinum animate	Kolega, turista, soudce, recepční (man)
Maskulinum inanimate	Chleba (a bread)
Femininum	Kancelář, místnost, tramvaj, paní (woman), recepční (woman)
Neutrum	Kuře (baby animal), téma (loan words), muzeum, centrum

Biological gender is important VS grammatical gender

When a word ends in a consonant, it is	76.9 % masculine (dokto r doctor, léka r medical doctor, obcho d shop, počítač ř computer) 20.5 % feminine (kancelá ř office, tramva ř tram) 2.6 % neuter (centru m centre, muzeu m museum)
When a word ends in -a, it is	6.9 % masculine (kolega a colleague, turist a tourist) 92 % feminine (škola a school, kavárna a cafe) 1.1 % neuter (only loan words, e.g. téma a theme)
When a word ends in -o, it is	0.7 % masculine (only loan words, e.g. gigolo o gigolo, macho o macho) 99.3 % neuter (divadlo o theatre, kino o cinema)
When a word ends in -e/-ě*, it is	3 % masculine (průvodce e guidebook) 89 % feminine (restaurace e restaurant, kolegyně ě colleague) 8 % neuter (letišťe ě airport, parkoviště ě car park, kuře ě chicken)
When a word ends in -í, it is	0.5 % masculine (recepční í receptionist) 0.5 % feminine (recepční í receptionist, pan í Mrs., Madam) 99 % neuter (nádraží í station, náměst í square)

*Nouns ending in -ice and -yně are mostly feminine. Words ending in -iště are always neuter.

Compiled by SYN2015

Učebnice 23/8

Učebnice 23/9

74/7, 11

GENDER	<i>What is it like?</i>
Maskulinum animate	Jaký je ten losos? Ten losos je dobrý.
Maskulinum inanimate	Jaký je ten čaj? Ten čaj je ovocný.
Femininum	Jaká je ta káva? Ta káva je černá.
Neutrum	Jaké je to maso? To maso je <u>kvalitní</u> / dobré.

23/ 11, 12

MUNI
CJV

Lekce 3: Restaurace

Str. 24/ 1+2 (), 3

učebnice str. 24/oranžová bublina + 24/6

1x	Jednou	6x	ŠESTkrát
2x	DVAkrát	7x	SEDMkrát
3x	TŘIkrát	8x	OSMkrát
4x	ČTYŘIkrát	9x	DEVĚTKrát
5x	PĚTKrát	10x	DESETkrát

When you order food in restaurant, you can avoid unknown case endings by using these expressions + acc. Sg.

When to use?

1) Chci dva hrnečky (two different cups). X Chci dvakrát tento hrneček (twice the same cup).

2) We will have **two** coffees. → Dáme si dvakrát kávu (sg. acc.).
→ Dáme si dvě kávy (pl. acc.).

MUNI
CJV